

Colegiul de disciplină și etică de pe lângă Consiliul Superior al Procurorilor

HOTĂRÂREA nr.3 -108/2022 cu privire la examinarea cauzei disciplinare intentate în privința ex-procurorului în Procuratura XXXXXX, XXXXXX

13 octombrie 2022

municipiul Chișinău

Examinând în ședință publică cauza disciplinară intentată în privința ex-procurorului în Procuratura XXXXXX, XXXXXX, și audiind informația prezentată de către domnul Victor Comerzan, Colegiul de disciplină și etică -

CONSTATĂ:

Conform prevederilor Regulamentului cu privire la organizarea, competența și modul de funcționare a Inspecției procurorilor, inspectorul din cadrul Inspecției procurorilor, doamna Natalia Cemous, a verificat sesizarea Procurorului General interimar Dumitru Robu, cu privire la fapta ce poate constitui abatere disciplinară comisă de către XXXXXX, ex-procuror în Procuratura XXXXXX.

Chestiuni de fapt

Potrivit sesizării, prin ordonanța din xx.xx.2021, a fost începută urmărirea penală în cauza nr. XXXXXX, în baza indicilor calificativi ai infracțiunii prevăzute de art.327 alin.(2) lit.b) Cod penal, în privința procurorului în Procuratura XXXXXX, XXXXXX.

Probele administrate în cadrul urmăririi penale au constatat lipsa în acțiunile procurorului XXXXXX a elementelor infracțiunii prevăzute la art.327 alin.(2) lit.b) Cod penal, și prin ordonanța procurorului în Procuratura XXXXXX, XXXXXX din xx.xx.2022, XXXXXX a fost scos de sub urmărire penală, în conformitate cu prevederile art.275 pct.3) și art.284 din Codul de procedură penală, din lipsa în acțiunile lui a elementelor infracțiunii, cu clasarea procesului penal în temeiul art.286 din Codul de procedură penală.

Totodată, s-a constatat că hotărârile adoptate de procurorul XXXXXX în cauza nr. XXXXXX (încetarea urmăririi penale și clasarea procesului penal în privința lui XXXXXX, în temeiul art.2 alin.(1) și art. 14 ale Legii cu privire la amnistie nr.210 din 29.07.2016 în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, cu restituirea corpului delict - [...]), sânt ilegale.

În afară de aceasta, după adoptarea hotărârii, procurorul XXXXXX contrar normelor deontologice, a avut mai multe întâlniri și discuții telefonice cu XXXXXX, majoritatea din care s-au axat pe marginea XXXXXX și contribuirea procurorului în acest sens.

Constatările Inspecție procurorilor

Potrivit raportului din xx.xx.2022, inspectorul Natalia Cernous a stabilit în acțiunile ex-procurorului XXXXXX temeuri de tragere la răspundere disciplinară, materialele cauzei disciplinare fiind transmise Colegiului de disciplină și etică.

În cadrul verificării sesizării, Inspekția procurorilor a stabilit, că prin ordonanța Procurorului General interimar, Dumitru Robu din xx.xx.2021, a fost începută urmărirea penală în cauza penală nr. XXXXXX în baza indicilor calificativi ai infracțiunii prevăzută art.327 alin.(2) lit.b) Cod penal.

Potrivit materialelor cauzei penale, [...].

Astfel, în acțiunile procurorului în Procuratura XXXXXX, XXXXXX se constată existența unei bănuieli rezonabile de săvârșire a infracțiunii prevăzute la art.327 alin.(2) lit.b) Cod penal - abuzul de serviciu, cu seninele de calificare: folosirea intenționată de către o persoană cu funcție de demnitate publică a situației de serviciu, dacă aceasta a cauzat daune în proporții considerabile drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice.

Probele administrate în cadrul urmăririi penale au constatat lipsa în acțiunile procurorului XXXXXX a laturii obiective a componenței de infracțiune prevăzută la art.327 alin.(2) lit.b) Cod penal, reieșind din care fapt, la data de xx.xx.2022, ultimul a fost scos de sub urmărire penală, în conformitate cu prevederile art.275 pct.3) și art.284 din Codul de procedură penală, din lipsa în acțiunile lui a elementelor infracțiunii, cu clasarea procesului penal în temeiul art.286 din Codul de procedură penală.

Totodată, s-a constatat că, hotărârile adoptate de procurorul XXXXXX în cauza penală nr. XXXXXX sânt ilegale.

Astfel, cauza penală nr. XXXXXX, prin ordonanța procurorului XXXXXX din xx.xx.2016, a fost disjunsă din cauza penală nr. XXXXXX pornită pe faptul [...].

La rândul său, cauza penală nr. XXXXXX, a fost disjunsă din cauza penală nr. XXXXXX, urmărirea penală în care a fost începută la xx.xx.2015, de către organul de urmărire penală al Inspectoratului de poliție XXXXXX, în baza art.233 din Codul penal, pe faptul că [...].

Conducerea urmăririi penale în cauza nr. XXXXXX a fost exercitată de procurorul XXXXXX, care prin ordonanța din xx.xx.2018, a dispus încetarea urmăririi penale în cauză și clasarea procesului penal în privința lui XXXXXX, în temeiul art.2 alin.(1) și art.14 ale Legii cu privire la amnistie nr.210 din 29.07.2016 în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova și restituirea corpului delict - [...].

Tot în aceeași zi, procurorul XXXXXX a dispus suspendarea urmăririi penale în cauza nr. XXXXXX, în temeiul art.287¹ alin.(1) din Codul de procedură penală, în legătură cu faptul că nu era stabilit locul aflării celorlalți învinuiți.

În continuare, ordonanța procurorului XXXXXX, din xx.xx.2018, fiind supusă controlului ierarhic superior, prin ordonanța procurorului-șef al Procuraturii XXXXXX, XXXXXX din xx.xx.2022, a fost anulată ca fiind una ilegală și viciată.

S-a stabilit că procurorul XXXXXX a dispus atât încetarea urmăririi penale cât și clasarea procesului penal în privința lui XXXXXX, contrar prevederilor art.285 alin.(8) din Codul de procedură penală, în conformitate cu care, dacă a dispus încetarea parțială ori dacă din alte considerente persistă necesitatea continuării procesului penal, procurorul, după caz, restituie cauza organului de urmărire penală, cu indicația respectivă, dar și a art.286 Cod procedură penală, potrivit căruia clasarea procesului penal este actul de finalizare a oricăror acțiuni procesuale într-o cauză penală sau pe marginea unei sesizări cu privire la infracțiune.

Astfel, făcând imposibilă investigarea celorlalți participanți la infracțiune în privința cărora nu a fost finalizată urmărirea penală.

În afară de aceasta, procurorul XXXXXX, contrar prevederilor art. 162 alin.(1) pct.1) Cod de procedură penală, în conformitate cu care, în cazul în care procurorul dispune încetarea urmăririi penale, hotărăște chestiunea cu privire la corpurile delictelor, ultimele care au servit la săvârșirea infracțiunii vor fi confiscate și predate instituțiilor respective sau nimicite.

După reluarea urmăririi penale, efectuarea urmăririi penale în continuare în cauza nr. XXXXXX în privința lui XXXXXX a fost dispusă procurorului în Procuratura XXXXXX, XXXXXX, care a finalizat urmărirea penală și la xx.xx.2022 a trimis dosarul în judecată.

S-a stabilit că și ordonanța procurorului XXXXXX din xx.xx.2018, de suspendare a urmăririi penale în cauza nr. XXXXXX, în privința celorlalți învinuiți, XXXXXX și XXXXXX și alții, este neîntemeiată, deoarece contravine art.287¹ alin.(1) din Codul de procedură penală, organul de urmărire penală nu a întreprins toate acțiunile de urmărire penală a căror efectuare este posibilă în lipsa învinuiților, nu au fost luate toate măsurile pentru descoperirea lui, precum și pentru identificarea persoanei care a săvârșit infracțiunea [...].

Prin ordonanța adjunctului Procurorului General interimar din xx.xx.2022, ordonanța de suspendare a urmăririi penale, din xx.xx.2018, emisă de procurorul XXXXXX, în cauza nr. XXXXXX, a fost anulată, cu reluarea urmăririi penale, pe motiv că, hotărârea adoptată este afectată de vicii fundamentale.

În afară de aceasta s-a stabilit că, după adoptarea la xx.xx.2018 a ordonanței de încetare a urmăririi penale în cauza nr. XXXXXX și clasarea procesului penal în privința lui XXXXXX, învinuit în săvârșirea infracțiunii prevăzută de art.233 Cod penal, de-a lungul timpului, XXXXXX și XXXXXX au avut mai multe întâlniri și discuții telefonice, majoritatea din care s-au axat pe marginea restituirii XXXXXX.

Astfel, în cadrul urmăririi penale în cauza penală nr. XXXXXX, pornită în baza art.327 alin.(2) lit.b) Cod penal, privind acțiunile procurorului în Procuratura XXXXXX, XXXXXX, la conducerea urmăririi penale și adoptarea hotărârilor în cauză nr. XXXXXX, cu autorizarea judecătorului de instrucție, au fost [...].

Mai mult, în declarațiile sale, partea vătămată XXXXXX afirmă că [...].

Astfel, se constată că ex-procurorul XXXXXX a acționat abuziv, din interese personale și contrar conduitei profesionale.

XXXXXX, ex-procuror în Procuratura XXXXXX, fiind audiat nu a dorit să dea explicații pe marginea sesizării înaintate, totodată a recunoscut că a admis omisiuni la adoptarea hotărârilor pe dosarul care îl vizează pe XXXXXX, însă le-a admis inconștient.

Analizând probele administrate în cadrul controlului, se conchide că procurorul XXXXXX la gestionarea cauzei penale de învinuire a lui XXXXXX în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.233 din Codul penal, și-a îndeplinit necorespunzător obligațiile de serviciu și a admis încălcarea gravă a legii.

Ordonanțele procurorului XXXXXX din xx.xx.2021, privind încetarea urmăririi penale și clasarea procesului penal în privința lui XXXXXX și ordonanța de suspendare a urmăririi penale în cauza nr. XXXXXX, au fost anulate prin ordonanțele procurorilor

ierarhic superiori, pe motiv că, hotărârile adoptate au fost afectate de vicii fundamentale.

În afară de aceasta, procurorul XXXXXX a încălcat regulile deontologice ale procurorului, când după adoptarea hotărârilor în cauza penală nr. XXXXXX a menținut relații cu XXXXXX, care a avut calitate procesuală de învinuit în dosar.

Comportamentul procurorului XXXXXX [...], a servit temei pentru pornirea urmăririi penale în privința procurorului XXXXXX în baza art.327 alin.(2) lit. b) Cod penal, în baza denunțului făcut de XXXXXX la Procuratura XXXXXX.

Comiterea abaterilor disciplinare de către procurorul XXXX se confirmă prin [...].

Astfel, în opinia Inspecției procurorilor, rezultatele verificării sesizării denotă faptul că acțiunile ex-procurorului XXXXXX, manifestate prin îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu, încălcarea gravă a legii și atitudinea nedemnă, manifestări sau mod de viață care aduce atingere onoarei, integrității, probității profesionale, prestigiul Procuraturii, constituie abateri disciplinare prevăzute la art.38 lit. a), e), f) din Legea cu privire la Procuratură.

Susținerea părților în ședința Colegiului de disciplină și etică

În ședința Colegiului din xx.xx.2022, inspectorul din cadrul Inspecției procurorilor, Natalia Cernous a susținut poziția adoptată în cadrul raportului său din xx.xx.2022, solicitând recunoașterea comiterii abaterilor disciplinare de către ex-procurorul XXXXXX și sistarea procedurii disciplinare, în legătură cu faptul demisiei acestuia începând cu data de xx.xx.2022.

Ex-procurorul XXXXXX nu s-a prezentat pentru a-și expune părerea pe caz.

Chestiuni de drept

Legea nr. 3/2016 cu privire la Procuratură

Articolul 6 alin.(3), conform căruia procurorul este obligat:

a) să-și îndeplinească obligațiile de serviciu în conformitate cu Constituția, legislația Republicii Moldova și cu tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte;

b) să respecte prevederile actelor cu caracter normativ adoptate în cadrul Procuraturii;

c) să asigure respectarea drepturilor și a libertăților fundamentale ale omului în exercitarea atribuțiilor sale;

d) să respecte regulile deontologice ale procurorilor și să se abțină de la fapte care ar discredita imaginea Procuraturii sau ar afecta prestigiul profesiei de procuror;

[...]

Art.37, conform căruia procedura disciplinară privind procurorii se bazează pe principiile:

a) legalității;

b) respectării independenței decizionale a procurorului;

c) echității;

[...]

Codul de procedură penală

Articolul 19. Accesul liber la justiție

[...]

(3) Organul de urmărire penală are obligația de a lua toate măsurile prevăzute de lege pentru cercetarea sub toate aspectele, completă și obiectivă, a circumstanțelor cauzei, de a evidenția atât circumstanțele care dovedesc vinovăția bănuțitului, învinuitului, inculpatului, cât și cele care îl dezvinovățesc, precum și circumstanțele care îi atenuează sau agravează răspunderea.

Articolul 162. Hotărîrea cu privire la corpurile delictate adoptată la soluționarea cauzei penale

(1) în cazul în care procurorul dispune încetarea urmării penale sau în cazul soluționării cauzei în fond, se hotărăște chestiunea cu privire la corpurile delictate. în acest caz:

1) uneltele care au servit la săvîrșirea infracțiunii vor fi confiscate și predate instituțiilor respective sau nimicite;

[...]

Articolul 285. încetarea urmării penale

[...]

(8) Dacă constată că nu este cazul să dispună încetarea urmării sau a dispus încetarea parțială ori dacă din alte considerente persistă necesitatea continuării procesului penal, procurorul, după caz, restituie cauza penală organului de urmărire penală, cu indicația respectivă, fixînd termenul urmării penale, sau ia o altă decizie în conformitate cu prezentul cod.

[...]

Articolul 286. Clasarea procesului penal

Clasarea procesului penal este actul de finalizare a oricărui acțiuni procesuale într-o cauză penală sau pe marginea unei sesizări cu privire la infracțiune. Clasarea procesului penal se dispune printr-o ordonanță motivată a procurorului, din oficiu sau la propunerea organului abilitat, fie concomitent cu încetarea urmării penale sau scoaterea integrală de sub urmărirea penală, fie cînd în cauza penală nu este bănuțit sau învinuit și există una din circumstanțele prevăzute la art. 275 pct. 1)-3).

Articolul 287¹ Temeiurile, modul și termenele de suspendare a urmării penale

[...]

(4) înainte de a suspenda urmărirea penală, trebuie îndeplinite toate acțiunile de urmărire penală a căror efectuare este posibilă în lipsa învinuitului, luate toate măsurile pentru descoperirea lui, precum și pentru identificarea persoanei care a săvîrșit infracțiunea.

• *Codul de etică al procurorilor* (aprobat prin Hotărârea Adunării Generale a Procurorilor nr.4 din 27 mai 2016)

Pct.6.1 Principiul supremației legii

Procurorul trebuie:

1.1.1 să respecte legislația națională și actele internaționale la care Republica Moldova este parte, principiile judecării echitabile cum sunt prevăzute în articolul 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și a jurisprudenței Curții Europene pentru Drepturile Omului, actele normative ale Procuraturii, și ale organelor de autoadministrare a procurorilor;

6.2 Principiul independenței

Potrivit acestui principiu, procurorul trebuie:

6.2.1 să-și exercite atribuțiile în mod independent, imparțial, onest, ireproșabil, dând dovadă de o înaltă ținută morală și maximă corectitudine și să contribuie la realizarea eficientă și efectivă a actului de justiție. Independența nu este un privilegiu sau o prerogativă conferită procurorilor în interes personal, ci o garanție a unei justiții echitabile, imparțiale și efective, care protejează interesul public și privat în societate;

[...]

6.3 Principiul integrității

Potrivit acestui principiu, procurorul trebuie:

6.3.1 să respecte cele mai înalte standarde de integritate și responsabilitate pentru a asigura încrederea societății în procuratură;

[...]

6.3.5 să nu facă promisiuni privind deciziile pe care urmează să le ia, să se comporte onest și decent, prin exemplul personal, să creeze o reputație impecabilă a procurorului;

[...]

6.8 Principiul corectitudinii

Potrivit acestui principiu, procurorul trebuie:

[...]

6.8.2 să se comporte întotdeauna în mod onorabil și demn, respectând regulile de conduită general acceptabile;

[...]

6.8.6 să evite relațiile cu persoane care ar putea compromite reputația procurorului.

[...]

Aprecierile Colegiului de Disciplină și Etică

Analizând probele administrate, audiind reprezentantul Inspecției procurorilor, Colegiul constată că în cazul examinat s-a făcut dovada îndeplinirii cumulative a elementelor constitutive ale abaterilor disciplinare prevăzute de art.38 lit.a), e) f) din Legea cu privire la Procuratură nr.3 din 25.02.2016.

Potrivit art.6 alin.(3) din Legea nr.3 din 25.02.2016 cu privire la Procuratură, este obligat: a) să-și îndeplinească obligațiile de serviciu în conformitate cu Constituția, legislația Republicii Moldova și cu tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte; b) să respecte prevederile actelor cu caracter normativ adoptate în cadrul Procuraturii; d) să respecte regulile deontologice ale procurorilor și să se abțină de la fapte care discreditează imaginea Procuraturii sau care ar afecta prestigiul profesiei de procuror.

Totodată, potrivit pct.6.3.1, pct. 6.3.5, pct. 6.8.2, pct. 6.8.6 ale Codului de etică al procurorilor, procurorul trebuie: să respecte cele mai înalte standarde de integritate și responsabilitate pentru a asigura încrederea societății în procuratură, să nu facă promisiuni privind deciziile pe care urmează să le ia, să se comporte onest și decent, prin exemplul personal să creeze o reputație impecabilă a procurorului, să se comporte în mod onorabil și demn, respectând regulile de conduită general acceptabile, să evite relațiile cu persoane care ar putea compromite reputația procurorului.

Legislația muncii, practica și doctrina în materia răspunderii disciplinare au stabilit că abaterea disciplinară reprezintă încălcarea, cu vinovăție, a obligațiilor de serviciu sau a normelor de comportare la serviciu, constând într-o acțiune sau omisiune, săvârșită de către o persoană, subiect al raporturilor de muncă.

În ceea ce privește răspunderea disciplinară a procurorilor, aceasta este una specială și derivă din statutul profesional distinct al acestora, ce prezintă anumite particularități specifice.

Angajarea răspunderii disciplinare este supusă cerinței îndeplinirii cumulative a condițiilor generale referitoare la faptă, vinovăție și legătura de cauzalitate între fapta ilicită și rezultatul produs, iar în ceea ce privește vinovăția, aceasta trebuie constatată în mod cert, pe baza probatoriului administrat în cauză

Astfel, Colegiul constată că, în cazul prezentat, materialul probator administrat denotă cu certitudine că toate elementele abaterilor disciplinare menționate supra sunt întrunite. Astfel, ex-procurorul XXXXXX, contrar prevederilor legale pre-citate, și- a îndeplinit necorespunzător obligațiile de serviciu și a admis încălcarea gravă a legii la gestionare cauzei penale de învinuire a lui XXXXXX în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.233 din Codul penal, fapt care a determinat anularea ordonanțelor de încetare a urmăririi penale și clasarea procesului penal în cauza penală nr. XXXXXX din xx.xx.2018 și ordonanța de suspendare a urmăririi penale în cauza nr. XXXXXX din aceeași zi, de către procurorii ierarhic superiori, deoarece aceste hotărâri au fost afectate de vicii fundamentale.

La fel, procurorul XXXXXX, a avut un comportament contrar normelor deontologice enunțate supra, prin comportamentul și relațiile întreținute cu XXXXXX, persoană care a avut calitate procesuală de învinuit pe dosar, după adoptarea hotărârilor (convorbiri telefonice, întrevederi ș.a.).

Mai mult, din declarațiile părții vătămate XXXXXX, reiese că, după ce procurorul XXXXXX a refuzat să-i mai întoarcă XXXXXX conform deciziei pe care a adoptat-o, ultimul s-a angajat să-1 ajute pe XXXXXX în procurarea XXXXXX. Astfel, se constată că ex-procurorul XXXXXX a acționat abuziv, din interese personale și contrar conduitei profesionale.

Prin Ordinul Procurorului General nr.xxx din xx.xx.2022, dl. XXXXXX a fost eliberat din funcția de procuror în Procuratura XXXXXX, pe motivul demisiei din Procuratură în baza raportului depus, de la xx.xx.2022.

Circumstanțe agravante și atenuante nu au fost stabilite.

În contextul celor expuse și în conformitate cu prevederile 50, 51 alin. (1), lit. c), 89 lit. a) ale Legii Republicii Moldova nr. 3 din 25.02.2016 cu privire la Procuratură, art. 68 lit. c), 71, 73, 74, 78 din Regulamentul privind organizarea și activitatea Colegiului de disciplină și etică, Colegiul de disciplină și etică -

HOTĂRĂȘTE:

1. A constata comiterea abaterii disciplinare și a sista procedura disciplinară în privința ex-procurorului în Procuratura XXXXXX, XXXXXX, dat fiind faptul că ultimul și-a încetat raporturile de serviciu până la emiterea hotărârii.

2. Hotărârea poate fi contestată la Consiliul Superior al Procurorilor, prin intermediul Colegiului de disciplină și etică, în termen de 5 zile lucrătoare, de la data pronunțării.

No	<i>Prenume si Nume</i>	<i>Funcție deținută în cadrul Colegiului</i>	<i>Semnătura</i>
1.	Vladislav GUTAN	Președinte	semnat
2.	Victor COMERZAN	Membru	semnat
3.	Elena CAZACOV	Membru	semnat
4.	Alexandru LOZAN	Membru	semnat
5.	Oleg TELEVCA	Membru	semnat
6.	Pavel ȚURCAN	Membru	semnat
7.	Octavian LAZAREV	Membru	semnat